

Наталевич Н. П. Развитие харизматических качеств лидера в контексте формирования компетентности культуролога / Н. П. Наталевич, Ю. А. Васюк // Людиновимірність гармонізації культурно-освітнього простору майбутніх педагогів: наукові досягнення і перспективи : матеріалів міжнародної наук.-практ. конф. (11-12 червня 2015) / Міністерство освіти і науки України. – Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – Т. 2. – С. 216–218.

РОЗВИТОК ХАРИЗМАТИЧНИХ ЯКОСТЕЙ ЛІДЕРА У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ КУЛЬТУРОЛОГА

У статті розкриті основні напрямки розвитку харизматичних якостей лідера у системі підвищення професійної компетентності майбутнього фахівця культурології. Виявлено структури, механізми та засоби розвитку харизматичних якостей майбутнього фахівця у контексті формування компетентності культуролога.

Ключові слова: професійна компетентність, фахівець культурології, харизматичні якості лідера.

РАЗВИТИЕ ХАРИЗМАТИЧЕСКИХ КАЧЕСТВ ЛИДЕРА В КОНТЕКСТЕ ФОРМИРОВАНИЯ КОМПЕТЕНТНОСТИ КУЛЬТУРОЛОГА

В статье раскрыты основные направления развития харизматических качеств лидера в системе повышения профессиональной компетентности специалиста культурологии. Выявлены структуры, механизмы и средства развития харизматических качеств в процессе формирования компетентности культуролога.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, специалист культурологии, харизматические качества лидера.

FORMATION OF CHARISMATIC LEADERSHIP QUALITIES IN

THE CONTEXT OF PROFESSIONAL CULTURE EXPERT COMPETENCE

The article explores the main lines of charismatic leadership qualities in the system increase the professional competence of the specialist integrated art-cultural studies. Revealed the structure, mechanisms and means forming charismatic qualities in the pedagogical process of secondary and higher education.

Keywords: *professional competence, training of cultural studies experts, charismatic as a leader.*

Людина починається там, де вона обирає важчу й вищу дорогу. А що є відповідальнішим і важчим за служіння духовним ідеалам, за їх виборювання, щоб нести їх людям.

Ми живемо сьогодні в неспокійному світі, криза духовності людства є найбільшою тривогою сучасного світу. Не треба доводити, що зміліли людські душі в умовах сьогоднішньої боротьби за «своє місце під сонцем», нехтують бібліотеками, музеями, театрами, забувають старих, відрікаються від малих. Це і є духовна криза, з якої ми всі маємо виводити нашу державу. А перш за все, починати треба із себе, із своєї життєвої позиції та своїх ідеалів. Тільки маючи чисту душу і прагнення, ми зможемо принести якнайбільше користі своїй країні, залишити по собі світлу дорогу, якою піде наступне покоління. Це важлива, і не така вже й складна справа.

Кожний на своєму місці має пам'ятати, що відродження духовності починається і з нього теж. А може – саме з нього в першу чергу...

Результати, яких ми досягаємо в житті, у значній мірі залежать від того, як ми вміємо знаходити спільну мову з оточуючими нас людьми, наша манера спілкування з ними і як вони на це реагують.

Професія культуролога стає особливо затребуваною останнім часом. Фахівець-культуролог може реалізувати свої професійні компетенції в різних сферах: освіта, наука, культура, політика, менеджмент, економіка. Майбутній

фахівець формує свої знання, здібності, досвід, цінності через культуру і водночас є творцем соціокультурного простору (від латинського. cultura – виховання, освіта, розвиток, пошана), тобто історично певний рівень розвитку суспільства, творчих сил і здібностей людини, виражений у типах і формах організації життя і діяльності людей, в їх взаєминах, а також у створюваних ними духовних і матеріальних цінностях. Одними з найголовніших складових професійної компетентності фахівця культурології є особисті якості – доброзичливість, чуйність, урівноваженість, витонченість, толерантність, рефлексія, людяність, харизма.

Деякі психологи вважають харизму вродженою якістю, інші стверджують, що людина може розвинути в собі харизму сама. Ніколаус Енкельманн автор книги «Розвиток харизматичних якостей», присвятив усе своє життя вивченню людей, які домоглися успіху в житті. За словами самого Енкельманна основу його системи складає раціональна логотерапія, яку розробив психотерапевт Віктор Франкл.

У результаті страждань, які Франкл переніс у роки другої світової війни в концентраційному таборі, він дійшов такого висновку: «У людини можна забрати все, в тому числі і фізичну свободу, однак, її ніколи неможливо позбавити свободи духовної, свободи мати свою позицію, позбавити внутрішнього настрою на те, що по-справжньому важливе і цінне».

Поняття «харизма» бере свій початок у християнській теології і богословами трактується як «Божий дар». Однак погоджуватися з думкою, що або ти з харизмою народжуєшся, або в тебе її ніколи не буде, занадто просто і не практично. Найбільш цінне для нас визначення запропонував Макс Вебер. В його уяві харизмою називається якість (або сукупність якостей), завдяки яким оточуючі визнають в носії харизми лідера, вождя, тобто людину, здатну переконати у своїй правоті, повести за собою.

Отже, ці вміння, які, у свою чергу, теж поділяються на складові частини, безумовно, можна і потрібно розвивати. Серед них: професійні

компетенції, психологічні, соціальні та комунікативні навички, вміння мати гарний вигляд, вести себе і говорити як лідер.

Харизматичний лідер здібний мотивувати співробітників до діяльності, інтенсивність якої перевершує звичний рівень. Джерелами впливу харизматичних керівників є: 1) чітке бачення майбутнього, що поділяється співробітниками; 2) створення системи корпоративних цінностей, які підтримуються всіма працюючими; 3) взаємна довіра лідера і співробітників. Харизматичні керівники створюють атмосферу змін, нововведень, вони є носіями ідей, що збуджують, стимулюють людей працювати не покладаючи рук, прагнути досягати високих цілей.

Харизма – це здатність людини переконувати і вести за собою. Давати людям мету і вести їх до неї може тільки лідер.

Духовна енергія і позитивне мислення збільшують потужність харизми. Якщо уявити колишню харизму у вигляді замученої від посухи й спраги рослини, і з радістю поливати її водою власних зусиль в усвідомленні себе, як особистості, в самонавчанні і зростанні свого позитивного потенціалу. Як приємно спостерігати, що з кожним днем рослина – харизма стає сильнішою, відходять негативні думки, сумніви змінюються впевненістю і міцніє фундамент харизматичного майбутнього.

Отже, харизма являється невід'ємною частиною образу лідера, інструментом впливу та управління, а мистецтво і техніка створення образу полягає в тому, щоб зрозуміти, що саме є привабливим для інших, пізнати себе і привести у відповідність свій образ.

Література

1. Лекції з педагогіки вищої школи: Навчальний посібник / За ред.. В. І. Лозової. – Харків: «ОВС», 2006. – 496 с.
2. Бойко А. М. Кравченко Л. М. Освітній менеджмент як засіб формування педагогічної культури // Культуролог: альманах / Кафедра культурології ПНПУ імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – №1.–186с.

3. Николаус Б. Энкельманн. Власть мотивации. Харизма, личность, успех. – М.: Интерэксперт, 2005. – 272с.
4. Харизматичный оратор: руководство к курсу «Словесная импровизация» / С. Шипунов. – М.: Локус Станди: Университет риторики и ораторского мастерства. 2007. – 288с.
5. Сухарев В. Этика и психология делового человека. – М., 1997.
6. Ревенко С. Ревенко Л. Харизматичность лидера // «Наша Марка» /. – Харьков, 2007. – №1.– 32с.
7. Hart L.B. Learning from conflict: a handbook for trainers and group leaders/ – Addison- Wesley, 1981.